A°. 1838. No. 50.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 24 April.

Zitting der Staten-Generaal,

van 16 Oct. 1837 *tot* 3 April 1838.

Nadat in eene vereenigde zitting der beide kamers, op den 16den October, de Staten-Generaal met eene aanspraak van wege Z. M. voorgelezen, geopend waren, ving de Tweede Kamer den volgenden dag hare werkzaamheden aan, met het onderzoeken der geloofsbrieven en het verkiezen van eenen nieuwen president, die, den anderen dag, de hem opgedragen betrekking aanvaardde. Den 19den bood de minister van financiën de begrootingswetten voor 1838 aan, benevens een ontwerp van wet omtrent den inkoop en de aflossing van schuld voor 1838, en een ontwerp van wet tot gelijkstelling van den accijns op de grove maatkolen en het kolengruis. Daarop werd er, den 20sten en 23sten een committé-generaal gehouden tot overweging van het concept-adres in antwoord op de troonrede. Den 27sten werd er in de openbare vergadering verslag uitgebragt door de commissie uit beide kamers gekozen tot aanbieding van het antwoord op de troonrede; vervolgens ging de Tweede Kamer, na leden der commissie van petitiën te hebben benoemd, en hare zittingen tot den 29sten November te hebben verdaagd, uitéén.

Zij had dus eene maand tijd tot overweging der begrootingswetten en onderhandeling daarover met de regering. Een tijdvak hetwelk men lang genoeg mag noemen, omdat de begrooting schier geheel eensluidend met die van het vorige jaar was; en hetgeen ook waarschijnlijk veel korter zou genomen zijn, hadde het van de Tweede Kamer alleen afgehangen, en zij niet moeten wachten op de antwoorden der regering. Wij meenen dien meerderen spoed gerustelijk bij de Tweede Kamer te mogen onderstellen, wanneer wij in aanmerking nemen hoe ijverig hare ambtgenoote de Eerste Kamer het haar voorgelegde werk afdoet. Immers, van deze verneemt men gewoonlijk, in denzelfden volzin, dat zij een ontwerp van wet heeft ontvangen en zich daarmede vereenigd. Iets dat, misschien zeer ten onregte, de beraadslagingen dier kamer als eene loutere formaliteit door sommigen doet beschouwen, en zonder eenige aandacht voorbijgaan. Men verbeelde zich eens, dat wij dit jaar geene Eerste Kamer hadden gehad, en de tonnen gouds, aan dezelve bekostigd, in den zak hadden gehouden!

Den 29sten November dan was er weder eene zitting der Tweede Kamer; evenwel scheen de regering geen tijd genoeg te hebben gehad om op de gemaakte tegenwerpingen der afdeelingen te antwoorden, want er was toen nog geene kwestie van beraadslagingen over de begrootingswetten. Daarentegen werden er aangeboden een ontwerp van wet op de ligting der nationale militie, een ontwerp tot verlenging der exceptionele wet tegen onrust en kwaadwilligheid, en een ontwerp van wet houdende bepalingen wegens den overgang van de vroegere tot de nieuwe wetgeving. Eenige dagen later, den 5den December, volgde de aanbieding van een ontwerp van wet strekkende tot het daarstellen van eenige veranderingen in het tarief der regten op den in-, uit- en doorvoer.

Den 11den werden er, in eene zitting met geslotene deuren, eenige mededeelingen van regeringswege gedaan.

Den 12den werd het verslag der centrale afdeeling over de begrootingswetten uitgebragt. Daarop volgden, op den 15den en 16den, de openbare beraadslagingen over dezelve. De geringe meerderheid, waarmede die wetten doorgingen, getuigde van de sterk toegenomen oppositie tegen het volhardingsstelsel der regering, en van de ontevredenheid der kamer over de in de geheime zitting ontvangen mededeelingen. Met niet veel grootere meerderheid mogt de regering zich, den 18den, verheugen bij het beraadslagen en het stemmen over de wet op de ligting der nationale militie. Nu werden nog, den 21sten, de wet tegen de woelingen, en die betrekkelijk den overgang van de tegenwoordige tot de nieuwe Nederlandsche wetgeving aangenomen; waarop de kamer, na den 22sten nog eenige verslagen omtrent petitiën te hebben aangehoord, hare zittingen afbrak, om die eerst den 28sten Februarij, ruim twee maanden later alzoo, te hervatten.

Deze langdurige schorsing der zittingen moest dienen om de voorgestelde wijzigingen in het tarief van in-, uit- en doorvoer te onderzoeken, en daarover met de regering te onderhandelen. Wij meenen die langdurige schorsing wederom niet zoo zeer aan de kamer als wel aan het ministerie te moeten wijten. Had het ministerie de te maken, reeds lang gewenschte wijzigingen eerder voorgedragen, — en wat belette het dit reeds in October te doen, — dan hadden de betrokkenen hunne belangen en gevoelens ook eerder aan de vertegenwoordigers kunnen bekend maken, en dezen, volkomen ingelicht, de voorgestelde wijzigingen kunnen onderzoeken en beoordeelen; zoodat er dan nog, — hetgeen evenwel toch had kunnen geschieden, maar hetgeen het ministerie, gebelgd misschien over de afkeuring der kamer, niet schijnt te hebben gewild — in deze zitting een ander ontwerp had kunnen voorgesteld worden.

Terstond bij de hervatting der vergaderingen, den 28sten Februarij, werden er van regeringswege aan de kamer aangeboden: 1°. een ontwerp van wet tot gecombineerde uitoefening van eenige takken der geneeskunde; 2°. een ontwerp van wet tot voorziening in de volle rentebetaling van de nationale schuld; 3°. een ontwerp van wet tot voorziening in de buitengewone uitgaven voor de departementen van marine en van oorlog; en 4°. een ontwerp van wet omtrent de uitgifte van losrenten op een gedeelte der schuld ten laste der overzeesche bezittingen tot het doen van voorschotten voor openbare werken. Behalve deze nieuwe wetsontwerpen, werd er ook aan de leden rondgedeeld eene nota van veranderingen, te brengen in het ontwerp van wet tot wijziging van het tarief der regten op den in-, uit- en doorvoer. In de daaropvolgende vergadering van den 7den bragt de centrale afdeeling dienaangaande haar verslag uit; waarop, na de openbare beraadslagingen daaromtrent, den 12den en 13den gehouden, het ontwerp van wet met 33 tegen 16 stemmen geweigerd werd.

Na deze gevoelige nederlaag van het ministerie, de waarschijnlijke voorbode van eene nog meer geduchte, opzigtelijk de buitengewone aanvraag voor oorlog, waarschijnlijk vooral, wanneer men de bezwaren, daartegen in de afdeelingen geopperd, in aanmerking neemt, werd de openbare zitting onmiddellijk in een geheim committé-generaal veranderd, ten einde van Zijne Exc. den minister van buitenlandsche zaken eene mededeeling van staatkundigen aard te ontvangen.

Deze mededeeling, gelijk later is kenbaar gemaakt, betrof de toetreding van den koning tot de 24 artikelen, dat is de opgeving van het tot nog toe gevolgde stelsel der regering, waartegen de oppositie zoowel in als buiten de kamer zich, namens de natie, zoo krachtig had doen hooren. Opmerkelijk is het, dat deze mededeeling eerst geschiedde na de verwerping van het tarief, en dat de president, toen hij gemagtigd geworden is om het geheim, opzigtelijk de bedoelde mededeeling, op te heffen, niet tevens gemagtigd werd om de nota, waarbij de toetreding van Z. M. tot de 24 artikelen aan de mogendheden te kennen werd gegeven, mede te deelen. Zou men daaruit, vooral wanneer men overweegt dat de bewuste nota, gelijk het *Handelsblad* van den 14den dezer die uit Engelsche bronnen mededeelde, geene dagteekening draagt, — niet mogen besluiten, dat men nog eerst de stemming over het tarief wilde afwachten, alvorens tot de aanneming der 24 artikelen over te gaan, en dat gevolgelijk de nota niet vroeger dan den 13den Maart, des namiddags ten twee ure, de portefeuille van buitenlandsche zaken zal hebben verlaten? — Ware de overgave eerder beslist, waarom dan niet, door het der kamer een paar uren vroeger mede te deelen, het ontwerp van wet betrekkelijk het tarief doen doorgaan? immers in de eerste vreugde der kamer, in hare bedwelming van vreugde, ware eene weigering niet denkbaar geweest.

Doch wat van dit alles zij, bij de beraadslaging over het ontwerp van wet tot voorziening in de buitengewone uitgaven voor oorlog, den 23sten gehouden, werd hetzelve met algemeene stemmen aangenomen, niettegenstaande men er nog wel eenige aanmerkingen op te maken vond, waarover men echter »bij wijze van uitzondering" gelijk de heer SCHIMMELPENNINCK zeide, »henen stapte"; zoo groot was de vreugde, die men gevoelde, en de dankbaarheid die men der regering meende schuldig te zijn.

Na deze eenparige aanneming der buitengewone aanvraag, gegrond op de aanneming der 24 artikelen, dat is op het verlangen der oppositie; na deze onmiskenbare afkeuring dus van het stelsel, tot nog toe door ons ministerie voorgestaan, had de kamer nog over drie ontwerpen van wet te beraadslagen. Dat *tot voorziening in de volle rentebetaling*, welks aanneming buiten twijfel lag, werd nog in dezelfde zitting van den 23sten met overgroote meerderheid aangenomen. In de zitting van den 26sten werd met algemeene stemmen dat *betrekkelijk de gecombineerde uitoefening van eenige takken der geneeskunst*, waartegen ook volstrekt geen tegenstand was, goedgekeurd. Terwijl integendeel het ontwerp over de hoogst belangrijke aangelegenheid der spoorwegen, droogmakerij van het Haarlemmermeer, enz. in de zitting van den 2den April, met 46 tegen 2 stemmen, waaronder die van den minister van financiën, werd verworpen. Eene stemming die in elk ander constitutioneel land het ministerie, althans den minister, wien het ontwerp aanging, zou hebben omvergeworpen, doch denzelven in onzen vaderlijken regeringsvorm, met en benevens zijne portefeuille aan het commandeurskruis hechtte.

Den volgenden dag, den 3den April, kwam Zijne Exc. van binnenlandsche zaken de kamer sluiten, zonder eenige opheldering te geven, waarom er geen ander ontwerp van wijzigingen in het tarief, van de spoorweg- en droogmakerij-aangelegenheden zou worden aangeboden; zonder met een woord te gewagen van de veranderingen die, gelijk men met zekerheid gedacht had, nu eindelijk eens *aanvankelijk* zouden worden gemaakt in het wetboek van strafregt, het *Fransche Code Pénal*, waartegen men zoo lang, zoo veel had ingebragt, en waarin men echter, — wij moeten billijk zijn — niet, gelijk de Franschen, die onmenschelijke dingen, geeselpaal en brandmerk heeft uitgeschrapt.

RUSLAND en POLEN.

Warschau, 13 *April*. Uit Krakau verneemt men, dat den 9den de Weichsel aldaar weder 2 voet 3 duim gerezen is, en dat de bergen nog dik met sneeuw bedekt zijn, welke, indien zij bij snelle verandering van weder plotseling smelt, ligt nog eene tweede overstrooming van den Weichsel-oever zou kunnen veroorzaken.

— Zoo even, is [illegible] voor 1838 uitgekomen, welke [illegible] overheden, geestelijken en instituten dezer gezindheid in het koningrijk Polen behelst.

DUITSCHLAND.

Hannover. Onder het opschrift »De Hannoversche ijzerbanen" geeft de *Hannoversche Zeitung* van den 17den een artikel, waarin men leest: »De aanstaande zittingen onzer standen zullen des te belangrijker zijn, omdat men er zich ook met de materiële belangen des vaderlands onledig houden zal. De onteigeningswet ten behoeve der spoorwegen zal ter sprake komen. Reeds tweemaal werd een soortgelijk ontwerp den standen voorgelegd, zonder dat die aangelegenheid haar beslag kreeg; de eerste maal, omdat de gevorderde jaarstijd geene omstandige beraadslaging meer toeliet; in het verleden jaar, dewijl de benoemde commissie tijdens de verdaging haar werk niet volbragt had. — Het vroeger ontworpen plan bepaalde zich bij twee banen, van Hanover over Verden naar Bremen, en van Hanover op Burgdorf, en vandaar oostelijk naar Brunswijk, noordelijk over Celle en Luneburg naar Harburg. Deze rigtingen werden door de, onder hoog gezag, te Brunswijk en Hannover vergaderde committés voor de betrekkingen van beide engverbonden staten als de doelmatigste beschouwd, en door beide gouvernementen goedgekeurd. Intusschen hebben er groote veranderingen plaats gegrepen. Holland, uit doodslaap en vooroordeelen ontwaakt, breidt zijnen handel uit met de Oost-Indische koloniën; bedreigt, met zijne koloniale voortbrengselen de vreemde markten overstroomende, het Engelsch-[illegible] monopolie zoeit, deze waren in het oosten en westen te overvleugelen, en [illegible] steden, maar ook ons vaderland, tot werkzaamheid en waakzaamheid, ten einde het verkregene te behouden. — België's gouvernement legt wegen in alle rigtingen, dezelve als een waaijer over zijne door de natuur rijk gezegende, nijvere vlakten uitbreidende; enz.

— Het behoort niet onvermeld te blijven, dat hier, gelijk overal, de tegenstanders der oppositie inzonderheid uitmunten door opregtheid en onafhankelijkheid van karakter. Een schitterend voorbeeld hiervan is de kanselarij-directeur *Leist*, voormaals professor te Göttingen en daarna staatsraad van het koningrijk Westphalen. Toen, in eene der laatste zittingen onzer standen-vergadering, de justitie-raad *Hugo* zich krachtig uitliet, ten voordeele der instandhouding van de constitutie van 1833, gaf de heer *Leist* zijne groote verwondering te kennen, dat de afgevaardigde van eene plaats, voor welke het huis der Guelfen van oudsher zoo veel gedaan had, er toe kwam, om de landsvaderlijke bedoelingen Zijner Majesteit tegenstand te bieden. Eer nog de heer *Hugo* antwoorden kon, vroeg een ander afgevaardigde van de oppositie het woord, nam toen een gedrukt blad uit den zak en, verzocht de vergadering verlof om haar een artikel uit den Westphaalschen *Moniteur* van 1810 voor te lezen. Dit artikel was uit Göttingen gedagteekend en luidde: »Heden, toen zich de universiteit en stad over de aanwezigheid van Z. M. den Koning (*Jerôme*) verheugde, had de staatsraad *Leist*, als directeur-generaal van onderwijs, de eer [illegible]denzelven het corps der professoren voor te stellen, bij welke gele[illegible] Z. M. eene aanspraak rigtte die aldus begon: Uwe Majesteit heeft [illegible] dan het huis der *Guelfen* onder [illegible] regeringen van verscheidene Koningen!" De heer *Leist* stond [illegible], terwijl hij aan alle kanten de vergadering hoorde lagchen. — Eenige vertegenwoordigers brengen ook »het Duitsche staatsregt" hetwelk de heer *Leist* als Göttingsche professor in druk gaf, mede, en lezen, als hij grondstellingen poogt te verdedigen, die met de lessen, in zijn werk vervat, in tegenspraak staan, eenige plaatsen uit zijn staatsregt voor.

OOSTENRIJK.

Weenen, 14 *April*. De voetwassching op witten Donderdag, aan het hof, door H. H. M. M. zelven bewerkstelligd, was ditmaal des te plegtiger, omdat zij in verschillende jaren geen plaats had. De 12 grijze mannen waren te zamen 1021, de 12 vrouwen 1051 jaren oud. De oudste man telde 96, de oudste vrouw 100 jaren. Z. M. verscheen in generaals uniform, en legde bij het begin der plegtigheid den degen af; de keizerin, gelijk alle dames van het gevolg, waren in het zwart, met paarlen gesierd. Beide Majesteiten verrigtten op de knie de wassching van den regter voet der armen, en kuschten dien daarna. Vervolgens werd den ouden lieden 16 geregten, waarvan slechts de soep op de plaats genuttigd werd, door hoogstdezelven toegediend, en hun eene beurs met 30 zilverlingen om den hals gehangen.

— De Prins *Paul Esterhazy* heeft hier een Hongaarsch nationaal costuum besteld, hetwelk hij bij de krooning der koningin van Engeland dragen zal. Men verzekert, dat het de aanzienlijke som van eene halve millioen guldens kosten zal, en deze opgaaf schijnt niet zeer overdreven, daar reeds een zeer gering gedeelte des kostuums, namelijk de zischmen, met zilver en edelgesteente gestikt, eene waarde van 8000 gulden bedragen.

ZWITSERLAND.

Neurenburg heeft van den koning van Pruissen de som van 200,000 franken tot stichting eener academie bekomen. Plan en statuten zullen vooraf den koning voorgelegd worden. Neurenburg had in 1837 eene bevolking van 59,448 zielen, waaronder 40,633 inboorlingen, 15,061 Zwitsers uit andere kantons, en 3,749 vreemdelingen.

ENGELAND.

Londen, 19 *April*. Geene buitenlandsche tijdingen, anders dan met de gewone vastelands brieven-posten, zijn hier ontvangen. Het weder is hier zeer onstuimig geweest en langs de kusten hebben vele schipbreuken plaats gehad. Ik heb echter niet vernomen, dat eenig Hollandsch schip schade geleden hebbe.

Heden morgen viel in Londen en in de omstreken een zwaardere sneeuw, dan men gedurende dezen winter nog had waargenomen. De sneeuw hield twee uren lang aan, doch smolt terwijl zij viel.

— De uitvallen van onlangs in den *Chronicle* en den *Times* tegen de soliditeit der Hollandsche fondsen, heeft den *Morning-Post* aanleiding gegeven om het hier volgende artikel te plaatsen: »Er zijn weinig land, buiten de Hollandsche fondsen, slechts weinige in welke kapitalisten wenschen kunnen hunne sur-plus-gelden te beleggen, en van welke zij met zoo veel regt vertrouwen kunnen op de stipte betaling der dividenden. Het hollandsche gouvernement, gelijk wij dit meermalen hebben aangemerkt, heeft ten allen tijde de meest naauwgezette zorg voor het vervullen van deszelfs openbare verpligtingen gedragen, en er bestaat niet de minste reden om te vermoeden, dat hetzelve ook niet in de toekomst die zelfde stiptheid zal in acht nemen, in weerwil van het verderfelijk voorbeeld hetwelk Spanje, Portugal en de Zuid-Amerikaansche republieken hebben gegeven." Na eenige beschouwingen betreffende de Spaansche fondsen, vervolgt de [illegible] van het artikel aldus: »De Hollandsche fondsen schijnen even vrij van de geweldige fluctuatiën en even [illegible] geschikt tot geldbelegging te zijn, terwijl de Spaansche alleen kunnen aangemerkt worden, als een middel tot hazardspelen en andere laakbare bedrijven. Laat daarom de kleine rentenier, wiens belangen wij uit al ons vermogen willen voorstaan, zich niet laten verbijsteren door de valsche vergelijkingen, die door eigenbaatzuchtige lieden tusschen den interest van het eene en het andere fonds gemaakt worden. Laat hem niet misleid worden door het voorgeven, dat de Hollandsche leening van 1837 minder verkieslijk dan de oude fondsen is, omdat dezelve iets lager op de fondsenlijst genoteerd staat. Dit onderscheid, gelooven wij, ontstaat enkel uit omstandigheden, die met den koers van den wissel in verband staan."

— De steden Londen, Liverpool en Bristol wedijveren tegenwoordig met elkander wegens het openen van eene geregelde stoomscheepvaart op Noord-Amerika. De te Bristol gevestigde maatschappij heeft hiertoe het eerst het voornemen doen blijken door den bouw van het schip, *Great Western* genaamd, een stoomvaartuig, hetwelk gerekend is 200 passagiers en 220 tonnen goederen te kunnen laden. Waarschijnlijk zal de *Great Western* niet meer dan 450 tonnen en misschien minder tot aan New-York verbruiken, alwaar het vaartuig binnen 13 of 16 dagen denkelijk zal aankomen. De terugtogt wordt op 11 of 13 dagen berekend, en vermits de westelijke winden eene groote massa kolen zullen doen besparen, zoo hoopt men, dat het schip te New-York ten minste 400 ton aan goederen zal kunnen laden. Men is voornemens geene andere dan [illegible] te bezigen, om reden [illegible] geven dan New-Castler-kolen. De [illegible] bouwt een stoomvaartuig, *Victoria* genaamd, van 1800 tonnen en 450 paardenkracht, en de maatschappij te Liverpool heeft twee stoomschepen van dergelijke grootte op stapel staan. De mogelijkheid van het onderhouden eener gemeenschap met Amerika door middel van stoomvaart, wordt door niemand verder ernstig in twijfel getrokken; de vraag of zij, in vergelijking met zeilvaartuigen, hare rekening hierbij vinden zal is de eenige onbesliste kwestie, en deze zal in den loop des jaars worden opgelost. Er vormt zich ook eene stoomboot-maatschappij voor de vaart naar Oost-Indië rondom de Kaap de Goede Hoop; deze schepen zullen te Sierra-Leone versche steenkolen innemen; aan de Kaapstad worden de vaartuigen gewisseld; en het nieuwe zal op *Mauritius* onderweg kolen inladen; men gelooft, dat op deze wijze de reis in 54 dagen zal kunnen worden volbragt.

De heer *Joseph Francis* uit New-York heeft voor den kapitein *Holridge* van de Liverpoolsche pakketboot *United States* eene nieuwe reddingsboot gebouwd. Zij is 28 voet lang, $5\frac{1}{2}$ voet breed en heeft een dubbel dek. Binnen de boot bevinden zich 14 buizen van 13 voet lengte, die 52 vierkante voeten waterstofgas bevatten, waardoor 4000 pond ijzer wordt gedragen, wanneer de boot met water is gevuld. Aan de zijden zijn 20 touwen gehecht, waardoor zich, de boot mede rekenende, in geval van nood, 100 personen kunnen redden. De gedane proefnemingen hebben doen zien, dat dit vaartuig alle tot heden uitgevonden redmiddelen bij schipbreuk in doeltreffendheid te boven gaat.

FRANKRIJK.

Parijs, 19 *April*. Het schijnt vastgesteld, dat de koning op 1 Mei, bij gelegenheid van zijn naamfeest, in het Champ de Mars eene groote wapenschouwing over de nationale garde van het departement en de bezetting van Parijs zal houden.

De Maarschalk *Soult* zal den koning bij de krooning van koningin *Victoria* vertegenwoordigen, terwijl de heer *de St. Aulaire* eene dergelijke zending bij de krooning des keizers van Oostenrijk, als koning van het Lombardisch-Venetiaansch koningrijk, te Milaan zal vervullen.

Frankrijk heeft op dit oogenblik de volgende linieschepen in aktieve dienst: 1 Montebello van 120 stukken kanon, thans ter reede van Toulon met 7 kompagnien equipage; 2 Herkules van 110, thans in Brazilie, met 6 kompagnien; 3 Jena van 90, thans te Kadix, met 5 kompagnien; 4 Suffren van 90, thans te Kadix, met 5 kompagnien; 5 Diademe van 86, thans te Toulon, met 5 kompagnien; 6 Santi-Petri 86, thans in de Levant, met 5 kompagnien; 7 Jupiter van 86, thans in de Levant; met 5 kompagnien; 8 Trident van 80, thans in de Levant, met 4 kompagnien; 9 Triton van 80, thans te Toulon, en 10 Genereux van 80, thans te Cherburg.

Parijs, 20 *April*. De kwestie der renten-conversie schijnt in gewigt toe te nemen, naar mate de discussie langer wordt voortgezet. Eergisteren bijna gesloten, doch door de bemoeijingen van den heer *Berryer* nog verdaagd, biedt zij thans verscheiden gedaanten aan, over welke debatten zullen moeten loopen. De heer *Gouin* had een voorstel gedaan; de commissie heeft een ander ontwerp opgesteld. De heer *Lafitte*, lid dier commissie, heeft een 3de concept voorgedragen; de heer *Duchatel* heeft een 4de voorstel geopperd. De heer *Berryer* heeft het ontwerp der commissie afgekeurd, en voorgesteld om over de amortisatie-gelden te handelen, hetwelk het 5de concept uitmaakt. De heer *Garnier Pagès* heeft verlangd, dat de conversie in $4\frac{1}{2}$ pCt. zoude geschieden; en heeft insgelijks een 6de ontwerp voorgedragen. De heer *Thiers*, zich de woorden van den heer *Berryer* ten nutte makende, heeft verklaard, de vijand te zijn van alle poging, die strekken zoude om het amortissement te verminderen.

NEDERLANDEN.

's Gravenhage, 20 *April*. De heeren kommissarissen der Hollandsche ijzeren-spoorweg-maatschappij, aan wie bij vroegere koninklijke besluiten concessie is verleend tot het aanleggen van eenen ijzeren spoorweg van Amsterdam naar Haarlem, hebben dezer dagen ten tweeden male een rekwest aan Z. M. ingediend, ten einde ook concessie te mogen erlangen voor den weg van Haarlem op Rotterdam. Men verneemt dat dit tweede rekwest bereids naar de onderscheiden ministeriën is verzonden, tot bekoming van consideratien en advies.

— Men verneemt, dat Z. K. H. prins *Frederik* dezer dagen belangrijke aankoopen van gronden in de nabuurschap der residentie heeft gedaan. Naar men wil, zou onder anderen Z. K. H. eigenaar geworden zijn van het huis *de Paauw*, gelegen aan den straatweg van 's Gravenhage naar Leijden.

Dordrecht, 20 *April*. Als eene bijzonderheid kunnen wij melden, dat hier den 18den dezer een brief van 16 Februarij van Java ontvangen is. De brief was per stoomboot van Bombay en van daar met de Engelsche brievenmaal over Suez en Malta naar Europa gekomen, en is dus tot hier in alles 60 dagen onder weg geweest.

Amsterdam, 22 *April*. Bij koninklijk besluit is tot controleur der directe belastingen enz., te Rotterdam, benoemd de heer *F. J. Richard de Bertin*, thans ontvanger te Losser, provincie Overijssel, en zulks ter vervanging van den heer *B. P. Beeringen*, die naar 's Gravenhage is overgeplaatst; zijnde tot ontvanger te Losser aangesteld de heer *A. G. W. Kamaer*, thans 2de luitenant bij de 18de afdeeling infanterie.

— Naar men verneemt heeft Z. M., bekend geworden met het door het departement Vlissingen der maatschappij tot nut van 't algemeen opgevatte denkbeeld, om te Vlissingen een standbeeld van gegoten ijzer op te rigten, van een van den beroemden vaderlandschen zeeheld, den admiraal *Michiel Adriaanszoon de Ruijter*, — goedgevonden de gewestelijke overheden, door het departement van binnenlandsche zaken, te doen uitnoodigen, om de gemelde onderneming, door aanbeveling aan de stedelijke en verdere gemeente-besturen, of door andere gepaste middelen, naar vermogen te bevorderen.

— Naar men verneemt heeft de heer *W. F. Camp*, 1ste luitenant-ingenieur, te Vlissingen, de eer gehad Z. M. een exemplaar aan te bieden zijner *Proeven nopens het bindend vermogen van onderscheidene metsel-speciën*, enz., en vervolgens ook de gouverneurs der provinciën in de gelegenheid gesteld, om van dit werkje kennis te nemen. Aan Z Exc. den gouverneur van Zuid-Holland is het wenschelijk voorgekomen, dat de inhoud dier proeven onder beoordeeling der besturen gebragt en de kennis daarvan vooral ten platten lande bevorderd worde, vermits het in het belang der ingezetenen zelven is, hen te doen zien, welk een nuttig en min kostbaar gebruik onder anderen van de steenkoolasch, de turf- en houtasch te maken zij.

— Het *Journal de la Haye* bevat, in deszelfs nommer van den 22sten dezer, de verklaring, dat indien het eenige artikelen uit de Hollandsche bladen overneemt, zulks geene stilzwijgende toetreding tot derzelver inhoud is. Zoo heeft het, onder anderen, het gevoelen van een der dagbladen medegedeeld, over het wenschelijke eener inlijving van Nederland in den Duitschen Bond. »Dat wij die meening hebben opgenomen, aldus gaat het *Journal* voort, daaruit blijkt geenszins, dat wij dezelve zouden beamen. Welke ook de materiële voordeelen mogen zijn, die Nederland uit de verwezenlijking van het voorgestelde plan zoude kunnen trekken, gelooven wij intusschen niet (ten deze stemmen wij ten volle met de gevoelens van het *Journal* in), dat het mogelijk zij er gevolg aan te geven. De Duitsche Bond wordt geregeerd naar wetten, die voor zekere Duitsche rijken uitmuntend kunnen zijn, maar die ontegenzeggelijk geheel in strijd zijn met de staatkundige gewoonten, de mate van beschaving en de behoeften van Nederland. Het zou voldoende zijn, ten dien aanzien eenige beschikkingen aan te halen welke in het protocol van den Bond van 28 Junij 1832 begrepen zijn, en over de betrekkingen der wetgevende kamers met de regeringen, over de vrijheid der drukpers, over de inrigtingen voor de scholen, enz., handelen. Wij zijn er verre af de destijds genomene beschikkingen, om de rust in Duitschland te bewaren, te berispen, maar wij zijn er even ver van verwijderd te gelooven, dat deze maatregelen van toepassing kunnen worden gemaakt op een land als het onze, zonder ons te doen dalen van den rang, welken wij in de meening der volken bekleeden door onze wijsheid en door ons begrip der ware staatkundige vrijheid."

Arnhem, 23 *April*. Op den 30sten zal door de stedelijke regering van Nijmegen, des middags ten een ure, worden aanbesteed: *het uitbaggeren der stadshaven*, waarvan de voorwaarden op de stads-secretarie ter lezing liggen.

AMSTERDAM, den 22, April.

Beurs van 21 April.

Nieuwstijdingen zijn er heden niet mede te deelen. De omzet in verschillende effekten was heden niet noemenswaardig, en de prijzen derzelve leverden geene meldenswaardige verandering.

Prijzen ten $4\frac{1}{2}$ uur.

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. $54\frac{1}{4}$ à $\frac{5}{16}$; 5 pCt. $101\frac{7}{16}$ à $\frac{1}{2}$; Kansbiljetten $25\frac{1}{8}$ à $\frac{3}{16}$; $4\frac{1}{2}$ pCt. Syndicaat $95\frac{1}{8}$; dito $3\frac{1}{2}$ pCt. $79\frac{7}{8}$; oude aandeelen Handelmaatschappij $185\frac{1}{4}$ à $\frac{3}{8}$; 5 pCt. Oost-Indië $99\frac{1}{2}$.

Spanje. Ardoins $18\frac{1}{2}$; onbepaalde $17\frac{3}{4}$.

Rusland. Oude Russen $105\frac{5}{8}$; nieuwe $105\frac{7}{8}$; van 1831 en 1833 $97\frac{3}{4}$.

Oostenrijk. 5 pCt. Metalliek $102\frac{7}{8}$; dito $2\frac{1}{2}$ pCt. 59.

Brazilië $77\frac{1}{2}$, eenige stukken gedaan.

Effekten-Societeit, 22 April.

De handel in publieke effekten bepaalde zich heden tot eenige postjes Integralen à $54\frac{1}{4}$ en $54\frac{5}{16}$; in vreemde schuldbrieven niets verhandeld, uitgezonderd eenige postjes Ardoins à $18\frac{3}{8}$ à $\frac{5}{16}$.

Mengelwerk.

Gesprekken over het Polder-Reglement.

(*Ingezonden.*)

Onlangs op eene verkooping van vaste goederen te . . . . zijnde, vond ik aldaar een groot aantal menschen, vooral landlieden, van onderscheidene plaatsen, meestal Gelderschen, en daar het de gewoonte is, dat er na de verkooping nog eenigen blijven, om over het al of niet duur zijn der verkochte landerijen hun oordeel te vellen, bleef ik bij hen, daar ik toch niets te doen had. — Spoedig na den afloop der gewone gesprekken, viel het discours op het nieuw ingevoerde polder-reglement, waarvan ik, zoo veel als ik er van onthouden heb, zal mededeelen, omdat men uit zulke gesprekken het best den geest des volks kan leeren kennen. Ik zal de boeren sprekende invoeren, zonder echter den Gelderschen tongval te gebruiken, omdat ik dien zelf niet gewoon ben te spreken en dus nog moeijelijker zou kunnen schrijven.

PIETER. Wel, CORNELIS, zit je in de *Arnhemsche Courant* te lezen? wel, dat mag je niet doen; je zijt immers nu een ambtenaar, en die moeten in de *Nijmeegsche Courant* lezen, om er de orders van den gouverneur in te zien.

CORNELIS. Wat? ambtenaar dat ben ik niet, en dat wil ik ook niet zijn.

PIETER. Ben je dan geen poldermeester, en dat zijn tegenwoordig geen lui, die door de geërfden worden aangesteld, maar het zijn koninklijke poldermeesters, wat blief je, wat zeg je? ja, 't is niet mis! Als zij het ontdekken, dat je in de *Arnhemsche Courant* leest, dan zullen ze je nog weer afzetten, want het gaat nu zoo gemakkelijk niet meer: misschien raak je nog wel in 't cachot.

CORNELIS. Wel, laat ze mij afzetten, ik heb er nu toch niets geene liefhebberij meer voor, het is nu toch een beroerd gedoei, een verwarde boel, daar men niet weet waaraan men zich moet houden.

COENRAAD. Dat zeg ik nog niet, ik heb er nog een mooi voordeeltje van gehad; ik heb tien karren mest op den dijk gebragt, en ik plagt van den polder nooit meer dan tien stuivers voor de kar te krijgen, doch nu moesten zij mij een gulden geven; het gaat nu van den grooten hoop af! het moet toch op, en ieder moet er nu maar zoeveel van zien te plukken als hij kan.

HENDRIK. Ja, dat het duurder is geworden, daar weten wij van te spreken; voordezen betaalden wij met onze drie poldertjes maar twee en veertig guldens aan den maanmeester; de poldermeesters kregen niets: en nu hebben wij drie poldermeesters gekregen met een' secretaris (zijnde de klerk van den burgemeester) en een' ontvanger, welke ons te zamen zoo wat twee honderd en twintig gulden zullen kosten, als *f* 100 voor den secretaris, *f* 90 voor de poldermeesters en de rest voor den ontvanger.

PIETER. Wel dat is niets te veel; het zijn nu 's lands ambtenaren, en die moeten immers betaald worden; zij waren wel gek als zij het nu voor niets deden; alles zal nu ook beter gaan, wij hebben nu knappe lui aan het roer gekregen.

COENRAAD. Ja, dat is waar, onze nieuwe heemraad ten minste is een knap jong mensch, die wel aannemen zal, doch hij had er van den winter nog niet veel benul van, ten minste hij dacht, dat de tuinen voor

goedkeering *alleen* genoeg waren om het water geheel te keeren, zonder dat er iets doorliep, daarom recommandeerde hij ons, dat wij ze maar goed digt in een moesten maken, opdat er het water niet door kon siepelen. Een der arbeiders antwoordde, dat dit niet mogelijk was, of men moest de reten met stopverw toe smeren en toen scheen hij er iets van te vatten, ten minste hij zweeg, zoodat ik wel geloof, dat hij het leeren zal.

GERRIT. Ja, maar jelui moet op alle bagatellen niet letten, maar liever die menschen te regt helpen, het geval ligt er nu toe, en het is alles nog zoo nieuw en vreemd, en als wij nu tegen gaan werken, dan loopt het nog al meer tot onze schade uit.

COENRAAD. Gij hebt goed praten, gij zijt hoofd-ingeland geworden.

GERRIT. Ja daar heb ik wat aan, ik ben nog niet eens vrij van de wacht; onze heemraad begrijpt, dat het reglement *mij* wel vrijstelt, maar niet mijne knechts of paarden; nu heb ik mij dit laten welgevallen, het gebeurt alle winters niet, dat er wachten noodig zijn, en ik wil liever mede waken en werken; als er toch gevaar is, dan moet ieder aan den slag.

COENRAAD. Ik geloof vast, dat gij ook heemraad denkt te worden. Neen man, dat is mis, dan moest gij een groot heer zijn; nood-heemraad, dat kan gaan, daar zijn de boeren goed genoeg toe.

WILLEM. Hebt gij het al gehoord COENRAAD, dat in de vorige week onze vorige maanmeester zich den hals heeft afgesneden: men zegt, dat hij dan het malen is geraakt, omdat zij hem zijnen post hebben afgenomen.

COENRAAD. Is de kerel gek om zich daarom den hals af te snijden; zooveel zal het toch niet [illegible]

[illegible] doch de man had niet veel, en [illegible] een klein sommetje meer, dan eene groote som voor iemand, die veel heeft. Hij is intusschen dood en waarschijnlijk is er de afzetting oorzaak van; dit blijft al weer voor rekening van diegenen, die hem zijnen post ontnomen hebben.

BART. Bij ons gaat het komiek; onlangs vergaderden onze twee poldermeesters voor het eerst, om te overleggen wanneer zij de geërfden zouden oproepen om de traktementen te bepalen, en ik was natuurlijk als secretaris er ook bij tegenwoordig, doch al dadelijk lagen zij overhoop. Zij wilden beide president zijn, omdat dit iets meer traktement en meer eer geeft; de een grondde zijn regt op de vele jaren, die hij in het polder-bestuur had gezeten en de andere omdat hij nu eerst was aangesteld, in plaats van iemand, die men had afgezet, en meende dus door de staten als kundiger te worden beschouwd; dit liep zoo hoog, dat ik vreesde, dat ze elkander bij de ooren zouden gekregen hebben, en zij scheidden zonder dat er iets bepaald werd: — hoe het nu verder moet gaan dit zal de tijd moeten leeren.

Ik geloof, dat het beter ware geweest om overal drie of vijf poldermeesters aan te stellen, want eene vergadering van twee personen is geene vergadering, zoodat men mij zou kunnen noemen een secretaris en geen secretaris van eene vergadering en geene vergadering.

En zoo ging het nog wel twee uren lang, zij waren er niet van uitgepraat en hadden steeds nieuwe snakerijen en schimpschoten.

Het onaangenaamste voor mij was, dat er een Amsterdamsch koopman bij zat, die braaf met ons den gek stak, wegens dat allerliefste polderreglementje!

Waterhoogte te Arnhem.

[illegible] gevallen 0 D.
Den 23 April 2 El 4 Palm 9 Duim; gewassen 0 Duim gevallen 1 D.

Waterhoogte voor Keulen.

20 April, 9 voet, 6 duim.
21 April, 9 voet, 7 duim.

Advertentiën.

Ondertrouwd:

J. KNEL,
en
H. A. E. CHEVALIER.

HEMMEN bij WAGENINGEN, den 23sten April 1838.

Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene ook als bijzondere Kennisgeving aan te nemen.

Heden, verloste zeer voorspoedig van een' zoon de Hoog Welgeboren Vrouwe *F. H. DE MOL* geb. *VAN BROECKHUISEN.*

Harderwijk, den 20sten April 1838.

Op den 16den April 1838 is, binnen ARNHEM, overleden de Welgeborene Vrouwe Douairière *A. W. C. KEIJSER*, geboren *M. A. VAN COLLEN.*

Ons geliefd jongst ZOONTJE werd ons heden tot onze bittere droefheid door den dood ontrukt.

S. L. JACOBS,
[illegible]
den 2[illegible] [illegible]MANS.
1838.

N.B. De winkel zal tot Zondag den 29sten dezer gesloten zijn.

---

† § † DE DIRECTIE DER NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ VAN BRAND-VERZEKERING, gevestigd te *Tiel*, adverteert, dat de gewone ALGEMEENE VERGADERING VAN DEELHEBBERS gehouden zal worden op Zaturdag den 28sten April 1838, des voormiddags ten 12 ure, in het lokaal de Groote Societeit binnen genoemde Stad.

---

† § † Wij Ondergeteekenden, *Commissarissen der Onderlinge Brandwaarborg-Maatschappij*, onder Directie van de Heeren *DE JONG* en *COMP.*, gevestigd binnen *Amsterdam*, hebben het genoegen aan alle daarbij Belanghebbenden te berigten: dat Heden aan ons, in tegenwoordigheid van eenige Correspondenten en Deelgenooten, door genoemde Heeren is gedaan: REKENING en VERANTWOORDING hunner gehoudene Administratie, over het jaar 1837, en daarbij tevens overgelegd, een allezins naauwkeurig Overzigt van den gunstigen staat en steeds toenemenden bloei dezer Maatschappij; al hetwelk weder in de meest mogelijke orde en juistheid bevonden zijnde, met onze volkomene goedkeuring is bekrachtigd geworden, en daarbij ons op nieuw gebleken, dat deze inrigting, het algemeen vertrouwen, hetwelk dezelve, sedert zoo vele jaren, in steeds klimmende mate genieten mag, ten gevolge waardig is.

Amsterdam, 20 *April* 1838.

Mr. M. G. VAN HALL,	W. H. J. Baron VAN WESTRENEN VAN TIELLANDT,
Mr. P. J. VAN NAAMEM VAN SCHERPENZEEL.	Jonkh. Mr. H. M. A. J. VAN ASCH VAN WIJCK.
Commissarissen binnen Amsterdam.	*Commissarissen buiten Amsterdam.*

Zijnde de Hoogwelgeb. Heer Jonkhr. *H. W.* Baron *VAN ZUYLEN VAN PALLANDT VAN WAARDENBURG EN NEERIJNEN*, door ongesteldheid verhinderd, deze vergadering bij te wonen.

Verkooping,

op Woensdag den vijf en twintigsten April 1838, des namiddags ten een ure, in de Walstraat te *Arnhem*, van eene aanzienlijke partij PLANKEN, ACHTERDEELEN, RIBHOUT, SCHALEN, KARASSEN enz.; alsmede van een' FRANSCHEN WAGEN, eene FOURGON en eene KAR, en wat verder te voorschijn zal worden gebragt.

TE KOOP,

een schoon, vlug en zeer mak PAARD, oud 7 jaren, benevens een smaakvol KARRETJE, met glazen ramen en met veeren, met TUIG en TOEBEHOOREN. — Te bevragen bij den Meester Zadelmaker *H. RADEMAKER*, te *Nijmegen*.

Te Koop:

Een net gemaakt BOERENWAGENTJE. — Te bevragen bij *H. W. VAN RHEEDEN*, Mr. Wagenmaker te *Arnhem.*

---

† § † Bij de Wed. *H. VAN HALDEREN*, op de Beek, is te bekomen:

De kruik Dubbelde à Lambik à 30 Cent de Ned. Kan rijkelijk,
Bruine zuivere Honing, het ½ Ned. Pond à . . . . . 20 Ct.
Groene Zwitsersche Kaas, » » » » à . . . . . 35 Ct.
[illegible]
CITROENEN, [illegible] ANSJOVISCH, OSSETONGEN, SAUCIJSEN, HAMMEN, enz., tegen billijke prijzen.

Arnhem, den 24sten April 1838.

Groot Magazijn
van
Forte-Piano's, Guitaren, enz.,
te Amsterdam, *Koningsplein* No. 15.

Mijne groote voorjaars-bezendingen van alle soorten van FORTE-PIANO'S ontvangen hebbende, zoo heb ik de eer bekend te maken, dat mijn Magazijn nu ruim gesorteerd is van de uitmuntendste INSTRUMENTEN uit de gerenommeerdste buitenlandsche fabrijken. Onder deze Instrumenten munten vooral uit, door krachtigen en gelijkmatigen toon en eene regelmatige speelwijze, die, welke door den Koninklijk Saksischen Hof-Fabrijkant ROSENKRANZ in *Dresden* gemaakt zijn, en aan welke door kenners zeker boven de Engelsche de voorkeur gegeven wordt, en die daarbij veel minder in prijs zijn. Verder Engelsche FORTE-PIANO'S met en zonder metaalplaat, geoctrooijeerde *Weener* Patent CONCERT-STAARTSTUKKEN, naar de nieuwe uitvinding met hamerslag van boven, enz. ook neem ik oude afgespeelde Forte-Piano's in ruiling.

J. L. BULL.

[illegible] NEDERLANDSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ,

Dienst tusschen Rotterdam, Arnhem en Keulen,

Voor de Maand April 1838,

Van *Rotterdam* naar *Arnhem*, den 24 en 29, des morgens ten 7 ure.
Van *Arnhem* naar *Keulen*, den 25 en 30, des morgens ten 6 ure.
Van *Keulen* naar *Arnhem*, den 27, des morgens ten 7 ure.
Van *Arnhem* naar *Rotterdam*, den 28, des morgens ten 9½ ure.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.